

ОШ „Бранко Радичевић“

Мали Зворник

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

- ❖ Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2019, 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023)

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ЛИСТА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Ред.б р.	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Српски језик и књижевност	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Математика	4	144
8.	Физика	2	72
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	2	72
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
УКУПНО:		28	1008
Ред.б р.	ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова

1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик – шпански	2	72
УКУПНО:		3	108
СВЕГА:		31	1116

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Редовна настава	28	1116
2.	Слободне наставне активности	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности - друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне	1	36
3.	Екскурзија	до 2 дана годишње	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

(4 часа недељно, 144 часа годишње)

Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Исходи

- користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита;
- истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи;
- чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом;
- разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста;
- разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен;
- тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту;
- локализује књижевна дела из обавезног школског програма;
- разликује етапе драмске радње;
- разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта;
- разликује облике казивања (форме приповедања);
- идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију;
- анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста;
- уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким;
- разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела;
- критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став;

- доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста;
- препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину;
- размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова;
- препоручи књижевно дело уз кратко образложење;
- упоређи књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст;
- разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом;
- одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима;
- уочи делове именичке синтагме;
- разликује граматички и логички субјекат;
- разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да;
- препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама;
- идентификује врсте зависних реченица;
- искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом;
- примени основна правила конгруенције у реченици;
- доследно примени правописну норму;
- разликује дугосилазни и дугоулазни акценат;
- говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму;
- разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила;
- састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа;
- напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице;
- користи технички и сугестивни опис у изражавању;
- препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу;
- пронађе потребне информације у нелинеарном тексту;
- напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила;
- примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.);
- састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални);
- правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.

Глобална дистрибуција часова по наставним темама

НАСТАВНА ОБЛАСТ	ВРЕМЕ	ОБРАДА	ОСТАЛО	УКУПНО
КЊИЖЕВНОСТ	У сваком месецу	50	6	56

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	У сваком месецу	0	26	26
ЈЕЗИК	У сваком месецу	27	35	62
УКУПНО		77	67	144

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Бр.	НАСТАВНА ТЕМА	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	ИСХОДИ	КОРЕЛАЦИЈА/ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Часови обраде	Остали типови	Број часова по теми
			По завршеној теми/области ученик је у стању да у усменој комуникацији:				
0	Starter - All About Us	1.1.8 1.1.10 1.1.16 1.2.2 1.2.3 1.1.13 1.3.1 2.1.18 2.3.1 2.3.2 3.1.10	- разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе; - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - размени једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање	Српски језик, Грађанско васпитање/ Вештина комуникације	-	4	4
1	Unit 1. Crime	1.1.4 1.1.5 1.1.7 1.1.9 1.1.12 1.1.17	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - упутити предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; - разуме	Српски језик, Грађанско васпитање/ Вештина за живот у демократском друштву, Решавање проблема	3	4	7

		2.1.4 2.1.11 2.1.19 2.1.24 2.3.3. 3.1.17	једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима				
2	Unit 2. The Media	2.1.3 2.1.8 2.1.12 2.1.20 3.1.17	- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; - упуту уобичајене молбе и захтеве; честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства; - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније текстове у којима се описују	Српски језик, Грађанско васпитање, Информатика/ Дигитална компетенција	2	5	7
3	Unit 3. Education	1.2.3 2.1.2 2.1.12 2.1.15 2.2.3 3.2.3 3.2.4	- разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	Српски језик, Грађанско васпитање/ Компетенција за целоживотно учење	2	3	5
3a	The First Written Schoolwork		Препозна и разуме лексичку и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама;	Компетенција за учење	0	3	3
4	Unit 4. The Environment	1.1.2 1.1.5 2.1.1 2.1.8 1.1.10 2.1.12 1.1.16 2.1.21 3.1.24	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упореди живабића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - пита / каже / израчуна колико нешто кошта	Српски језик, Биологија/ Еколошка компетенција	3	5	8

5	Unit 5. Relationships	1.1.2 2.1.6 2.1.12 2.1.13 2.2.3 3.1.1 2.3.5 1.1.20 2.2.3	- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;	Српски језик, Географија/ Вештина сарадње	3	5	8
6	Unit 6. Interests	2.1.1 1.1.9 2.1.6 1.1.10 2.1.12 2.1.22 2.1.25 2.2.3	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	Српски језик, Музичка култура/ Брига за здравље,Предузетничка компетенција	4	5	9
6a	The Second Written Schoolwork		Препозна и разуме лексикку и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама;	Компетенција за учење	0	3	3
7	Unit 7. Inventions And Discoveries	1.1.3 2.1.2 1.1.9 2.1.9 2.1.12 2.1.13 1.1.16 2.2.3 2.2.4	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; -разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;	Српски језик, Информатика/ Дигитална компетенција	3	4	7
8	Unit 8. Travel	1.1.2 2.1.3 2.1.9 2.1.15 2.1.19 2.2.3 1.1.17 2.1.21	- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише и упоређи живабића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; - упуту уобичајене молбе и захтеве; - честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства; - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања	Српски језик, Географија/ Рад са подацима и информацијама, Естетска компетенција		7	11
УКУПНО ЧАСОВА:					24	48	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ учења **Ликовне културе** је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	Решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка, одговоран однос према околини и комуникација	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

2.	КОМУНИКАЦИЈА	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација		– разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;
3.	УМЕТНОСТ ОКО НАС	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву		– прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљеви учења наставе музичке културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје. Да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ (ученик ће бити у стању да):

I Човек и музика:

У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:

- повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали;
- наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма;
- уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму;
- препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;
- објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената);
- разликује музичке форме барока и класицизма;
- идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма;
- идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба.

II Музички инструменти:

У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:

- препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку;
- опише начин добијања тона код жичаних инструмената;

III Слушање музике:

У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:

- наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма;
- уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму;

- препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;
- разликује музичке форме барока и класицизма;
- идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма;
- идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба.

IV Извођење музике (певање и свирање):

У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:

- изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи;
- изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;
- понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;
- критички просуђује утицај музике на здравље.

V Музичко стваралаштво:

У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да:

- користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;
- комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;
- учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката;
- користи могућности ИКТ за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Редни број теме	Тема/област	Уводни	обрада	утврђивање
I	Човек и музика	1	7	1
II	Музички инструменти		5	1
III	Слушање музике		2	
IV	Извођење музике		14	2
V	Музичко стваралаштво		3	

ИСТОРИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ наставе историје јесте да осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да развију историјску свест и хуманистичко образовање. Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештина живота у демократском друштву	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.8. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.8. ИС.2.1.2. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.	На крају часа ученик ће бити у стању да: – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла

			ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5.	
2.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (досредине XIX века)	- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештина за живот у демократском друштву - Брига за здравље - Еколошка компетенција - Естетска компетенција	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3.	На крају часа ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у

			ИС.2.2.4. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.3. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6.	друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку;
3.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештина за живот у демократском друштву - Брига за здравље - Еколошка компетенција - Естетска компетенција	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.4. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6.	На крају часа ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности;

			ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4.	– анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; од небитног у историјској наративи;
4.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештина за живот у демократском друштву	ИС.1.1.3. ИС.1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.8. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.2. ИС.1.2.4. ИС.1.2.6. ИС.1.2.7. ИС.1.2.8. ИС.2.1.2. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6.	– доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха;

ГЕОГРАФИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:
1.	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	– Компетенција за целоживотно учење; – Комуникација; – Рад с подацима и информацијама; – Дигитална компетенција; – Решавање проблема; – Сарадња; – Одговоран однос према околини; – Предузимљивост и предузетничка компетенција;	ГЕ.1.1.2. ГЕ.1.1.4. ГЕ.1.2.3. ГЕ.1.2.4. ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.3.2. ГЕ.1.4.2. ГЕ.1.4.3. ГЕ.2.1.1. ГЕ.2.1.3. ГЕ.2.2.3. ГЕ.2.2.4. ГЕ.2.3.1. ГЕ.2.3.1. ГЕ.2.3.3. ГЕ.2.4.2. ГЕ.2.4.2. ГЕ.3.1.1. ГЕ.3.1.2. ГЕ.3.1.4. ГЕ.3.2.1. ГЕ.3.2.4. ГЕ.3.3.1.	– дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове; – проналази на карти државе проучаване регије и именује их; – приказује на немој карти: континенте, океане, мора, облике разуђеност обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; – класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију; – анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; – објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; – проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; – укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног
2.	ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ			
3.	АЗИЈА			
4.	АФРИКА			
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА			
6.	ЈУЖНА АМЕРИКА			
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА			
8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ			

			ГЕ.3.3.2. ГЕ.3.3.3. ГЕ.3.4.2. ГЕ.3.4.3.	прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; – тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; – описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; – доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; – уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; – објасни формирање политичке карте света; – објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; – доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; – препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; – истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; – описује улогу међународних организација у свету.
--	--	--	--	---

ФИЗИКА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ учења Физике јесте да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, образложе своје мишљење у оквиру дискусије, упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу, развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих образовних стандарда.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разликује скаларне и векторске физичке величине; – користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; – анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; – примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; – покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; – демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења;	СИЛА И КРЕТАЊЕ	Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. Динамичко мерење силе. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Примери Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Илустровање инерције тела помоћу папира и тега. – Кретање куглице низ Галилејев жљеб. – Кретање тела под дејством сталне силе. – Мерење силе динамометром. – Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом и других огледа (реактивно кретање балона и пластичне боце). <i>Лабораторијске вежбе</i> 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб.

– самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; – покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; – наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води; – повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; – разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...); – разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; – анализира промене стања тела (димензија, запремине и	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА	2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (колица) или помоћу Атвудове машине.
		Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и хитац наниже. Силе трења и силе отпора средине (трење мировања, клизања и котрљања). Утицај ових сила на кретање тела. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Слободно падање тела различитих облика и маса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића...). – Падање тела у разним срединама. – Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом). – Трење на столу, косој подлози и сл. – Мерење силе трења помоћу динамометра. Лабораторијске везбе 1. Одређивање убрзања тела које слободно пада. 2. Одређивање коефицијента трења клизања помоћу мензуре.
	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	Деловање две силе на тело, појам резултујуће силе кроз различите примере слагања сила. Разлагање сила. Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена. Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена. Пливање и тоњење тела. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа. – Равнотежа полуге. – Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грождје у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина са кором и без коре у води, пливање коцке леда на води...). Лабораторијске везбе 1. Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона.
	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА.	Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења.

агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; – наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.	СНАГА	Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Илустровање рада утрошеног на савладавање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра. – Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада. – Примери механичке енергије тела. Закон о одржању механичке енергије (Галилејев жљеб; математичко клатно; тег са опругом) <i>Лабораторијске вежбе</i> 1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама. 2. Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица.
	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. Унутрашња енергија и температура. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Агрегатна стања супстанције. <i>Демонстрациони огледи:</i> – Дифузија и Брауново кретање. – Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди – флаши и две посуде са хладном и топлом водом, Гравесандов прстен, издужење жице, капилара...) <i>Лабораторијске вежбе</i> 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже.

МАТЕМАТИКА

(4 часа недељно, 144 часа годишње)

Циљ наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, да представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима.
	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	Први део Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$ ($a, b, c \in Q, a \neq 0$). Други део Координатни систем. Приказ података у координатном систему.

– прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); – тумачи податке приказане табелом и графички; – класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; – уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; – утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; – конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); – примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; – одреди центар описане и уписане кружнице троугла; – примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; – израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.		Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
	ТРОУГАО	Први део Појам троугла. Обим троугла. Једнакократи и једнакокракни троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°) Други део Основне конструкције троуглова. Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружницетроугла.
	ЧЕТВОРОУГАО	Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид.
	ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.

БИОЛОГИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ наставе биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Реднибр.и назив наставнетеме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције	Стандарди
1. Наслеђивање и еволуција	- прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; - упореди бесполно и полно размножавање; - идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; - одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; - шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу	Вештина сарадње, комуникација, решавање проблема, компетенција за учење, дигитална компетенција, рад с подацима и информацијама	БИ.1.3.1 БИ.1.3.2 БИ.1.3.3 БИ.1.3.4 БИ.1.3.5 БИ.1.3.6 БИ.2.3.1 БИ.2.3.3
2. Јединство грађе и функције као основа живота	- одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; - користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;	Вештина сарадње, комуникација, решавање проблема, естетска компетенција, рад с подацима и информацијама,	БИ.1.2.1 БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.1.2.5. БИ.1.2.6.

3. Порекло и разноврсност живог света	▪ разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева; ▪ повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;	Вештина сарадње, комуникација, решавање проблема,	БИ.1.1.1 БИ.1.1.4 БИ.2.1.2. БИ.2.1.3. БИ.3.1.4.
4. Живот у екосистему	▪ идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима; ▪ илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; ▪ упоређи прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; ▪ повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; ▪ анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; ▪ идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; ▪ предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима;	Одговоран однос према околина, вештина сарадње, комуникација, решавање проблема, компетенција за учење, дигитална компетенција.	БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.1.4.6. БИ.1.4.7. БИ.2.4.1. БИ.2.4.2. БИ.2.4.5. БИ.2.4.6. БИ.2.4.7. БИ.3.4.1. БИ.3.4.4.
5. Човек и здравље	▪ анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; ▪ идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); ▪ планира време за рад, одмор и рекреацију; ▪ доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; ▪ аргументује предности вакцинације; ▪ примени поступке збрињавања лакших облика крварења; ▪ расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.	Одговоран однос према здрављу, вештина сарадње, комуникација, решавање проблема, компетенција за учење, дигитална компетенција,	БИ.1.5.2. БИ.1.5.4. БИ.1.5.7. БИ.1.5.12. БИ.1.5.13. БИ.2.5.2. БИ.2.5.3. БИ.2.5.5. БИ.3.5.1. БИ.3.5.2. БИ.3.5.3. БИ.3.5.4.

ХЕМИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

ИСХОДИ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;
- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;
- експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци;
- повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
- налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;
- објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
- објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима;
- разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша;
- представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула;
- повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента;
- разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;
- разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;
- објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;
- изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
- напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
- квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
- опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника;

- разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења;
- индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора;
- тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.

САДРЖАЈ:

Број	Тема
1	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
2	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
3	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
4	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
5	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
6	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
7	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
8	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА СОЛИ

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ:

1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ:

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада;
- повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава;
- анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине;
- истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству;
- повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем.

2. САОБРАЋАЈ:

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- разликује врсте транспортних машина;
- повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом;

- провери техничку исправност бицикла;
- демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда.

3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ:

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање;
- користи CAD технологију за креирање техничке документације;
- образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета;
- управља моделима користећи рачунар;
- објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја.

4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА:

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи;
- идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене;
- користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;

- врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;
- објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру;
- образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса;
- објасни основе конструкције робота;
- класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;
- самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта;
- изради производ у складу са принципима безбедности на раду.

5. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ:

По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:

- тимски представи идеју, потупак израде и производ;
- креира рекламу за израђен производ;
- врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје;
- процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

ИСХОДИ

Ученик ће бити у стању да:

1. Након завршетка наставне теме ИКТ:

- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста;
- користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста;
- објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја;
- креира растерску слику у изабраном програму;
- креира векторску слику у изабраном програму;
- користи алате за уређивање и трансформацију слике;
- креира gif анимацију;
- креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана

2. Након завршетка наставне теме Дигитална писменост:

- разликује појмове URL, DNS, IP адреса;
- објасни појмове хипервеза и хипертекст;
- креира, форматира и шаље електронску пошту;
- обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности;
- препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити;
- сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа;
- подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;

3. Након завршетка наставне теме Рачунарство:

- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2D графике;
- употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика;
- планира, опише и имплементира решење једноставног проблема;
- проналази и отклања грешке у програму;

4. Након завршетка наставне теме Пројектна настава:

- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације;
- креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;
- поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Исходи наставе Физичког и здравственог васпитања у седмом разреду – Ученици би требало да:

- примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању;
- сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама;
- упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст;
- примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу;
- примени атлетске дисциплине у складу са правилима;
- развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;
- одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела;
- примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности;
- изведе елементе одбојкашке технике;
- примени основна правила одбојке;
- користи елементе технике у игри;
- примени основне тактичке елементе спротских игара;
- учествује на такмичењима између одељења;
- изведе кретања у различитом ритму;
- игра народно коло;
- изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура;
- процени последице недовољне физичке активности;
- примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама;
- примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима;
- решава конфликте на друштвено прихватљив начин;
- пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности;

- прихвати победу и пораз;
- уважи различите спортове без обзира на лично интересовање;
- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама;
- повеже значај вежбања за одређене професије;
- вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту;
- подстиче породицу на редовно вежбање;
- повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље;
- коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама;
- користи здраве намирнице у исхрани;
- разликује корисне и штетне додатке исхрани;
- примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању;
- правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда;
- чува животну средину током вежбања;
- препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака;
- води рачуна о репродуктивним ограничавањима приликом вежбања

САДРЖАЈ:

ТЕМА	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА
Мерење	10
Кошарка	13
Одбојка	24
Гимнастика	12
Плес	3
Атлетика	8

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ВЕРСКА НАСТАВА

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА)

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ наставе јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и будући живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру. Све ово се спроводи како на информативно-сазнајном тако и на делатном плану, да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	По завршетку теме ученик ће: ИСХОДИ	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Упознавање садржаја програма и начина рада	• Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; • Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања	• моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном	• Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања

		разреду школовања.		информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот
II – БОГОПОЗНАЊЕ 2. Процес сазнавања 3. Личносно познање 4. Познање Бога 5. Бог је један, али није сам	• Подстаћи ученике да преиспитају свој однос према знању и учењу; • Кроз очигледне примере и експерименте објаснити ученица три начина сазнавања: објективно, субјективно и личносно и границе њихове примене (наука, уметност, теологија);	• моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; • моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања • моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће;	• Процес сазнавања као дело целе личности: чула, разум, слободна воља, искуство • Личносно познање, упознавање кроз љубав • Познање Бога • Бог је један, али није сам (Бог је заједница три личности: Отац, Син и Свети Дух)	
III - СИМВОЛ ВЕРЕ 6. Сабори као израз јединства Цркве 7. Васељенски сабори 8. Символ вере	• Указати ученицима на Саборе као израз јединства Цркве; • Објаснити појмове јереси и догмата; • Пружити ученицима основно знање о историјском контексту	• моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; • бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; • знати да је Символ вере установљен на Васељенским		

9. Богочовек Христос	настанка Символа вере; • Пружити ученицима основ за разумевање основне истине о Тајни Богочовека Христа;	саборима; • умети да интерпретира Символ вере; • знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;	
IV - СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ 10. Светотајински живот Цркве 11. Света Литургија – светајна Цркве	• Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личносни однос са Богом;	• моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) • моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;	
12. Свете Тајне крштења и миропомазања 13. Света Тајна исповести 14. Света Тајна брака 15. Монашка заједница 16. Света Тајна рукоположења 17. Молитвословља Цркве	• Развијање свести ученика о неопходности личног учествовања у светотајинском животу Цркве.	• знати да је Причешће врхунац светотајинског живота • моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; • бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; • моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; • моћи да разликује и именује службе у Цркви	• Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја,

V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ	• Објаснити ученицима значај мисионарске и	• моћи да препозна да култура и	• Света браћа Кирило и	
------------------------------	--	---------------------------------	------------------------	--

ВЕКОВЕ 18. Света браћа Кирило и Методије 19. Свети Сава 20. Срби светитељи 21. Крсна слава и обичаји	просветитељске делатности Свете браће и Светога Саве; • Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина;	писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; • моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; • бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;	Методије • Свети Сава • Срби светитељи (вероучитељ ће на више часова описати живот и подвиге неколико светитеља Српске Цркве по избору: - Света лоза Немањића	
---	---	---	---	--

ИСЛАМСКА ВЕРОНАУКА (ИЛМУДИН)

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ наставе исламска веронаука (илмудин) у основном образовању и васпитању је да пружи ученику основни вернички поглед на свет, са посебним нагласком на јернички практични део, а такође и будући вечни живот.

Циљ наставе исламски веронаук у седмом разреду јесте да ученике упозна са основним постулатима (темељним дужностима) вере ислама, те да ученике упозна са важношћу и садржајем намаза (молитве) и његовом улогом у животу сваког појединца и заједнице у целини.

То значи да деца на начин примерен њиховом узрасту упознају властиту веру у њеној духовној, моралној, социјалној, мисионарској и другим димензијама.

Излагање верског виђења и постојања света обавља се у отвореном и толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама.

Начин приступа је исламско виђење које обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и јерско образовање.

Исходи наставе исламске веронауке (илмудин)

- познавање основних принципа вере ислама;
- познавање вредности молитве;
- познавање саставних делова молитве;
- упознавање међусобних права и дужности појединца и заједнице;
- развијање свести о Богу као Створитељу и однос према људима као најсавршенијим божјим створењима;
- развијање способности (на начин примерен узрасту ученика) за постављање питања о елини и најдубљем смислу постојања човека и света, о људској слободи, животу у заједници, смрти, односу с природом која нас окружује, као и за размишљање о тим питањима у светлу вере ислама;
- развијање способности за одговорно обликовање заједничког живота са другима, за налажење равнотеже између властите личности и заједнице, за остваривање сусрета са светом (са људима различитих култура, религија, погледа на свет, с друштвом, природом) и с Богом, у изграђивање уверења да је човеков живот на овом свету само припрема за вечност, да су сви створени да буду судионици вечног живота, да се из те перспективе, код ученика развија способност разумевања, преиспитивања и вредновања властитог односа према другом човеку као божјем створењу и изгради спремност за покајање.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	Наставна тема	ЧАС ПРИПРЕМАЊА	ЧАС ОБРАДЕ НОВОГ ГРАДИВА	ЧАС ПОНАВЉАЊА	ЧАС ПОВЕЗВАЊА ПРЕЂЕНОГ ГРАДИВА	ЧАС ПРОВЕРАВАЊА	СВЕГА
1.	УВОД – ИСЛАМСКЕ ДУЖНОСТИ	1	-	-	-	-	1
2.	НАМАЗ	-	2	-	1	1	4
3.	ПОСТ	-	1	-	-	-	1
4.	ЗЕКАТ	-	1	-	-	-	1
5.	ХАЏИ	-	1	-	-	-	1
6.	ИЗГРАДЊА ЗДРАВЕ ЛИЧНОСТИ	-	1	-	-	-	1
7.	ТЕМЕЉИ ВЕРОВАЊА – ИМАНСКИ ШАРТИ	-	4	2	-	1	7
8.	ИСЛАМСКИ МУБАРЕК ДАНИ	-	1	-	-	1	2
9.	ВАКУФ (ЗАДУЖБИНА)	-	1	-	-	-	1
10.	ПОБОЖНЕ ПЕСМЕ	-	1	-	-	-	1
11.	АЛЛАХОВЕ НАРЕДБЕ И ЗАБРАНЕ	-	1	-	-	1	2
12.	ЏЕНАЗА НАМАЗ	-	1	-	1	-	2
13.	ГРЕСИ	-	1	-	-	-	1
14.	КУРБАН – ЖРТВА	-	1	-	1	-	2
15.	ТЕУБА – ПОКАЈАЊЕ	-	1	-	-	1	2

16.	УОПШТЕНО О ДОВИ – МОЛИТВИ	-	1	1	1	-	3
17.	АЛЛАХОВА МУДРОСТ У СТВАРАЊУ	-	1	1	1	1	4
С В Е У К У П Н О		1	20	4	5	6	36

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ наставе грађанског васпитања јесте да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Исходи

Ученици треба да:

- разумеју значења кључних појмова који се односе на *грађанина, државу и власт*
- схвате историјски развој грађанских права и слобода
- се упознају са карактеристикама одговорног и активног грађанина
- разумеју место и улогу детета као грађанина у друштву
- разумеју однос између грађанских права појединца и општег добра
- се упознају са начинима развијања грађанске одговорности
- разумеју волонтерски покрет и значај волонтерских акција
- буду подстицани да се ангажују у различитим иницијативама и акцијама;
- разумеју значај иницијативе за постизање промена у друштвеној заједници
- разумеју неопходност постојања власти
- се упознају са концептом ограничене власти
- се упознају са институцијом Бачког парламента.

ГЛОБАЛНА ДИСТРИБУЦИЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Р. бр.	Наставни садржај	Број часова
1.	Увод	2
2.	Грађанин	19
3.	Држава и власт	7
4.	Ђачки парламент и иницијатива	5
5.	Завршни део	3
	УКУПНО	36

СТРАНИ ЈЕЗИК-ШПАНСКИ Трећа година учења

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ учења **Страног језика** је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
- поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
- размени једноставније информације личне природе;
- у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;

- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
- разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
- упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
- затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
- упуту уобичајене молбе и захтеве;
- честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;
- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
- разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
- опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
- разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
- опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;
- опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
- разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
- размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
- саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;
- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих;
- изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;

- разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих;
- затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања;
- опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима;
- разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;
- размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;
- разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење;
- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;
- разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;
- размени информације у вези са количином, димензијама и ценама

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ – ДРУГИ ЦИКЛУС

Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основног образовања и васпитања – у сваком наредном разреду обнавља се, а затим проширује фонд лингвистичких знања, навика и умења и екстралингвистичких представа везаних за конкретну тему. Наставници бирају и обрађују теме у складу са узрастом и интересовањима ученика, њиховим потребама и савременим токовима у настави страних језика, тако да свака тема представља одређени ситуацијски комплекс.

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД У НАСТАВИ ШПАНСКОГ ЈЕЗИКА

- Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
- Млади – деца и омладина
- Путовања
- Слободно време – забава, разонода, хобији
- Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)
- Транспорт и превозна средства
- Историја, временско искуство и доживљај времена

- Клима и временске прилике
- Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже

Број	Назив теме	О	П	В	У	Ук.
1.	Упознавање ученика са планом и програмом за VII разред		1			1
2.	¿Hablamos de...?		1			1
3.	Sección 1: ¿Hablamos de geografía?	4	2	2	1	9
4.	Sección 2: ¿Hablamos de sociedad?	4	2	2	1	9
5.	Primera Tarea Escolar Escrita		1		2	3
6.	Sección 3: ¿Hablamos de literatura y arte?	3	2	2	1	8
7.	Sección 4: ¿Hablamos de historia?	3	2	1	2	8
8.	Sección 5: ¿Hablamos de salud y bienestar?	3	1	3	1	8
9.	Sección 6: ¿Hablamos de derechos y del medio ambiente?	2	1	2	2	7
10.	Sección 7: ¿Hablamos de fiestas y ocio?	2	2	2	1	7
11.	Segunda Tarea Ecsolar Escrita		1		2	3
12.	Sección 8: ¿Hablamos del futuro?	2	1	2	2	7
13.	Sistematización				1	1
	Укупно	23	17	16	16	72

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Годишњи фонд часова: **36 часова** (1 час недељно)

Циљ програма је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	• образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; • формулише истраживачки задатак; • планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; • прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; • прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; • користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; • вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија. РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина.

Одговоран однос према здрављу	•учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју;	3Р правила.
Одговоран однос према околини	•повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу;	ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ
Естетичка компетенција	•одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;	Извори енергије.
Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	•користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;	Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије.
	• сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;	Предности и недостаци обновљивих извора енергије.
	• критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	

ДРАМСКА УМЕТНОСТ

Годишњи фонд часова: **36 часова** (1 час недељно)

Циљ учења програма слободних наставних активности *Драмска уметност за 7–8 разред* је овладавање начелима и вештинама драмске уметности и комуникације, развијање естетских компетенција, стваралачког мишљења, опажања и изражавања кроз покрет и глас и оспособљавање ученика да стечена знања примењују у креативном сценском раду, настави других предмета, свакодневном животу, личном усавршавању, даљем школовању и будућем занимању

Опште међупредметне компетенције	На крају године ученик ће бити у стању да:	ТЕМА и Кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција	– Анализира ликове драмских дела, њихову карактеризацију и мотиве; – анализира елементе композиције драмског дела (чин, сцена, појава); – упореди позоришну представу и драмски текст. – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – изводи покрет, гестикулацију и мимику на сцени; – изводи гласовне вежбе за унапређивање дикције; – игра различите сценске улоге и импровизује на сцени; – користи сценски простор на ефектан начин; – користи реквизите на правилан и безбедан начин, поставља их и уклања са сцене у складу са драмским предлошком и потребама представе; – користи светло и звук ради истицања одређених делова сцене или ликова на сцени; – правилно користи микрофоне и осталу техничку опрему; – преприча текст на различите начине. – адаптира приповетке, бајке, епске, лирске песме и друга књижевна дела стварајући од њих драмски текст. – импровизује, смисли, напише сцене, дијалоге, учествује у изради сценарија/драматизације. – изради и/или прилагоди сценске реквизите и костиме за представу;	ЧИТАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ ДРАМСКОГ ТЕКСТА: Драмски текст и његова композиција Анализа ликова и мотива, карактеризација ликова Доживљај драмског текста и критички однос према тексту ОСНОВНЕ СЦЕНСКЕ ВЕШТИНЕ: Вежбе покрета, дикције, гласовне вежбе Импровизација на сцени РАЗУМЕВАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА СЦЕНСКОГ ПРОСТОРА: Шта је сцена? Израда, примена реквизита Како користити светло и звук? Музика на сцени РАЗВИЈАЊЕ КРЕАТИВНОСТИ И МАШТЕ:

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– сарађује са другим ученицима у планирању, пробама и извођењу сценских комада; – ради тимски, развија вештине комуникације, прихвати идеје осталих ученика; – разговара и подели искуства о томе шта је научио у току процеса рада, изнесе предлоге за побољшање, нове идеје за будуће сценске пројекте; – активно учествује у организацији представе (у школи или у другим установама); – учествује у промоцији представе; – припрема и изводи представу пред публиком.	Адаптација књижевних дела Препричавање књижевних дела на различите начине Вежбамо причање прича Израда текста-драматизација УЧЕШЋЕ У СЦЕНСКОМ ПРОЦЕСУ Развијање сарадње Учешће у групи/тимском раду Развијање вештина комуникације ПРИПРЕМА ЗА ЈАВНО ИЗВОЂЕЊЕ ПРЕДСТАВЕ Развијање самопоуздање Вежбе концентрације Превазилажење треме наступом на сцени Прављење плаката, рекламе, видео записа...)
--	--	---

БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I

Годишњи фонд часова: **36 часова** (1 час недељно)

Циљ програма је да се ученици кроз стицање знања, усвајање вештина, формирање ставовова и вредности мотивишу и оснаже за безбедан и одговоран боравак и кретање у природи.

Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема и кључни појмови садржаја програма
Компетенција за	– Аргументовано образложи	ЧОВЕК И ПРИРОДА
целоживотно учење. Решавање проблема. Одговорно учешће у демократском друштву. Сарадња. Комуникација. Одговоран однос према здрављу.	смисао и значај боровка и кретања човека у природи; – Искáže интересовање за боравак и кретање у природи; – Очување природе посматра као обавезу и одговорност; – Разликује начине боровка у природи и врсте планинарских терена; – Доведе у везу правилан избор опреме са безбедношћу боровка и кретањем у природи;	Човек и природа - трајна инераскидива веза. Циљеви, смисао и значај боровка и кретања човека у природи. Природа као место учења, примене наученог и успостављања равнотеже духа и тела. Очување природе човекова обавеза и одговорност. Историја организованог планинарског покрета у свету и код нас. Планинарски савез Србије и планинарски клубови. Обележавање Међународног дана планина и Дан пешачења. Знаменити планинари.
		БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ

Одговоран однос према околини. Дигитална компетенција. Рад с подацима и информацијама. Естетичка компетенција.	- Наведе принципе правилног паковања ранца; - Наведе најчешће опасности и повреде у природи, начине правилног реаговања и могућности да се опасност избегне; - Наведе препоруке Планинарског савеза Србије за безбедан боравак у планини; - Наведе бројеве хитне помоћи, полиције, ватрогасаца и горске службе спасавања;	Планинарски терени и објекти. Начини боравка у природи Опрема заборавак и кретање у природи. Субјективне и објективне опасности у природи, превенција и начини реаговања. Најчешће повреде у природи, прва помоћ и спасавање. Јавне службе од значаја у опасним ситуацијама. Припрема за боравак у природи. Оријентација у природи. Технике кретања.
---	--	---

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Годишњи фонд часова: **36 часова** (1 час недељно)

Циљ учења слободне наставне активности *Филозофија са децом* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

ИСХОДИ

На крају часа ученик ће бити у стању да:

- критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења
- са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин

- јасно изрази сопствене мисли и осећања
- практикује интелектуалну отвореност и радозналост
- уважава релевантне аргументе
- практикује толеранцију и разлике у мишљењу
- искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа
- сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин
- препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања
- развије осетљивост за социјални и културни контекст
- учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања
- преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу,
- усвоји интелектуалне врлине истинољубивости

Редни број	НАСТАВНА ТЕМА
1	УВОД
2	ФИЛОЗОФИЈА КАО НАУКА
3	ФИЛОЗОФСКА ИСТРАЖИВАЊА
4	ФИЛОЗОФСКА ПИТАЊА
УКУПНО	

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Редни број	Оријентациони садржај програма	Време реализације	Број часова	Напомена
1.	Граматика: Врсте речи: променљиве и непроменљиве; подврсте речи	септембар	1	
2.	Граматика: Развој српског књижевног језика	октобар	1	
3.	Правопис: Утврђивање усвојености правописних норми	октобар	1	
4.	Граматика: Падежи за означавање места завршетка кретања и места налажења; падежна синонимија	новембар	2	
5.	Граматика: Глаголски начини и нелични глаголски облици	децембар	2	
6.	Граматика: Реченични чланови исказани речју и синтагмом и напоредни односи међу њима	јануар	1	
7.	Граматика: Безличне реченице	фебруар	1	
8.	Граматика: Уочавање разлике између кратких акцената; реченични акценат	фебруар	1	
9.	Граматика: Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне	март	2	
10.	Граматика: Напоредни односи међу реченичним члановима и независносложеним реченицама	април	2	
11.	Граматика: Пасив саграђен са речцом се и пасив саграђен са трпним придевом	мај	1	
12.	Граматика: Зависне реченице	мај	1	

13.	Правопис: Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета)	јун	1	
14.	Правопис: Црта, заграда, запета у набрајању скраћеница	јун	1	
Укупан број часова			18	

МАТЕМАТИКА

НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1. РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	2
2. ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	2
3. АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ. СТЕПЕНИ	2
4. МНОГОУГАО	1
5. ПОЛИНОМИ	3
6. КРУГ	1
УКУПНО: 12 ЧАСОВА	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљеви допунске наставе: Оспособљавање ученика за адекватну комуникацију и боље разумевање и служење енглеским језиком

Временски оквири допунске наставе: током школске 2023/2024.

Основна намена додатне наставе: Допунска настава намењена је ученицима којима је потребна помоћ у учењу енглеског језика

Начин вреновања допунске наставе: одазив ученика и резултати постигнути у редовној настави

1. Plural of nouns
2. Irregular plurals
3. Present tenses
4. Reading comprehension

5. Reading, listening, translating
6. Past simple – regular verbs
7. Past simple – irregular verbs
8. Past continuous
9. Reading comprehension
10. Reading, listening, translating
11. Modal verbs
12. Present perfect
13. Comparison of adjectives
14. Adjectives and Adverbs
15. Reflexive Pronouns
16. Passives
17. Reported Speech
18. Reading, listening, translating

ИСТОРИЈА

Тема	Број часова
Успон Европе	2
Српски народ под страном влашћу од 16. до 18. века	2
Доба револуција	4
Новостворене српске државе Србија и Црна Гора	4
Српски народ под страном влашћу од краја 18. до седамдесетих година 19. века	2
Укупно	14

ГЕОГРАФИЈА

редни број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ
1.	Азија
2.	Африка
3.	Северна Америка
4.	Средња и Јужна Америка
5.	Аустралија, Океанија и поларне области
6.	Свет као целина

ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Редни број теме	Назив теме	Образовно- васпитни задаци
1.	Presentación	el alfabeto, pronunciación, deletrear, pronombres personales, presentarse a sí mismo y a otros, la familia, describir a una persona
2.	Presente de indicativo- verbos regulares	presente de los verbos regulares, hablar de acciones habituales, describir un día usual
3.	Las instrucciones	los adverbios de lugar, imperativo afirmativo, dar instrucciones
4.	Los posesivos y los números	los adjetivos posesivos, los números, expresar cantidad, expresar posesión
5.	Expresiones verbales	expresiones verbales para expresar obligación, deberes e intenciones, expresar futuro con el verbo "IR"

6.	Presente de indicativo- verbos irregulares	presente de verbos irregulares, describir una acción en el presente
7.	Compresiones	compresión oral y de lectura, traducción

ДОДАТНА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Редни број часа	ОРИЈЕНТАЦИОНИ САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАПОМЕНА
1.	Уводни час – представљање садржаја рада на часовима додатне наставе.	
2.	Основна стилска изражајна средства.	
3.	Врсте речи: променљиве и непроменљиве врсте; подврсте речи.	
4.	Врсте речи: променљиве и непроменљиве врсте; подврсте речи.	
5.	Анализа књижевног дела по избору ученика.	
6.	Непроменљиве врсте речи	
7.	Прости и сложени глаголски облици	
8.	Служба речи у реченици.	
9.	Школско такмичење – припрема.	
10.	Школско такмичење – припрема.	
11.	Функције и значења падежа.	
12.	Зависне реченице	
13.	Припрема за општинско такмичење из језика и језичке културе.	
14.	Безличне реченице.	

15.	Синтагма. Састав именичке синтагме: главна реч и атрибути.	
16.	Правопис: Неке језичке недоумице.	
17.	Правопис: Правописна правила која се односе на фонетику.	
18.	Анализа протеклог додатног рада; информације о активностима у осмом разреду.	

МАТЕМАТИКА

<u>НАСТАВНА ТЕМА</u>	<u>БРОЈ ЧАСОВА</u>
1. РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	1
2. ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	2
3. АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ. СТЕПЕНИ	1
4. МНОГОУГАО	1
5. ПОЛИНОМИ	2
6. КРУГ	1
7. ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА	4
УКУПНО: 12 ЧАСОВА	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљеви додатне наставе: Усвајање сложених структура, развијање говорних способности у комуникацији и проширивање знања о култури земаља у којима се енглески језик говори

Начин реализације додатне наставе: Припрема и учествовање на различитим врстама такмичења

Основна намена додатне наставе: проширивање знања из енглеског језика

Начин вреновања додатне наставе: одазив ученика и резултати постигнути у редовној настави и такмичењима

Месец	Планирано часова	Садржај рада
Септембар	1	1. Present Simple/Continuous Tense
Октобар	4	2. Present Simple/Continuous Tense 3. Present Perfect Tense (for, since, ago) 4. Present Tenses –review 5. Past Simple/Continuous Tense 6. Past Perfect Tense (after,when,before)
Новембар	5	7. Past Tenses –review 8. Future Time (will/going to...) 9. Reflexive pronouns 10. Prepositions ; Adjective + preposition
Децембар	4	11. Phrasal verbs 12. Relative pronouns (what/which/who/whose/that) 13. Question tags 14. Passive voice
Јануар	2	15. Passive voice 16. Modal verbs
Фебруар	5	17. Either, neither, nor, both, so,... 18. If –clauses (Type1,2) 19. Comparison of adverbs 20/21. Општинско такмичење

Март	6	22. Indefinite pronouns 23. Articles (a, an, the, zero) 24. Quantifiers (some/any/much/many/(a) few, (a)little) 25/26/27. Окружно такмичење
Април	3	28. Nouns (singular/plural) 29. Antonyms (most common) 30. Reported speech
Мај	4	31. Collocations 32. Word order (sentence structure) 33/34. Регионално такмичење (Центар за таленте)

ИСТОРИЈА

ТЕМА	Број часова
Успон Европе	2
Српски народ под страном влашћу	4
Национални покрет српског народа у XIX веку	5
Укупно	11

ГЕОГРАФИЈА

РЕД.БР.	САДРЖАЈ
1.	Велике географске експедиције
2.	Нафта-богаство југозападне Азије и борба за посредовање
3.	Предности и недостатци геог.положаја Србије
4.	Велике географске регије:Сибир, Далеки исток,Сахара,Амазонија...
5.	Природне катастрофе
6.	У дубоком свемиру
7.	Јован Цвијић и Милутин Миланковић
8.	Формирање рељефа
9.	Флора и фауна нашег краја
10.	Картографска писменост
11.	Врсте стена,практична вежба
12.	Проблем емиграције и одлива мозгова у Србији и перспективе развоја Р.Србије
13.	Туристички правци и потенцијали наше земље
14.	Међународне организације и место наше земље у свету
15.	Употреба савремених средстава информисаности у настави географије
16.	Проблем обезбеђивања-хране,сирвина и енергије
17.	Политичка карта свете и њено прекрајање у савремено доба
18.	Борба човека за очување ваздуха и воде од загађивања ,проблем обезбеђивања-хране,сирвина и енергије
19.	Желим да знам више-како да се информишем

ЧОС

1. Избор руководства одељења, упознавање са планом и календаром рада
2. Упознавање са кућним редом школе и доношење кућних правила понашања
3. Буквар дечијих права – однос права и одговорности
4. Доношење одељењских правила
5. У сусрет Дечјој недељи
6. Понашање ученика на часу и ваншколским активностима
7. Хумани односи међу људима
8. Шта је све насиље
9. Како реагујемо на насиље
10. Писана и неписана правила
11. Како се доносе правила
12. Наша су правила
13. Та тешка реч извини
14. Редефинисање одељењских правила и договор о реституцији
15. Другарство и пријатељство је . . .
16. Шта кажем и како ме разумеју *
17. Методе учења за побољшање успеха
18. Свети Сава – српски просветитељ
19. Колико се познајемо са родитељима
20. Школа без насиља : Правилна комуникација
21. Дан љубави – прва заљубљеност.
22. Понашање у позоришту, биоскопу . .
23. Разговор и решавање актуелних проблема у одељењу
24. Моје место моћи
25. Сарадња у групи
26. Интересовања и избор занимања
27. Светски дан здравља – здравље је . . .
28. Болести зависности – пушење*
29. Поштујмо достојанство личности другог пола

30. Остваривање увида у редовност похађања наставе
31. Највише волим да учим на следећи начин . . .
32. Шта читам кад не учим
33. Чистоћа школе и школског дворишта
34. Кад је неко у невољи ја . . .
35. Ове школске године научио сам
36. Анализа рада наше одељењске заједнице и договор о раду у следећој школској години

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

У васпитању и образовању за живот и рад изузетан значај има љубљв према књизи и читању, јер добра књига има велику моћ – уноси лепоту и снагу у човеков дух, буди радозналост, учи да се воли свет. Једна реч може да има много значења, зависно од целине мисли у којој се нађе, а тако се може и изговорити у небројеним нијансама боја. Коју ћемо јој боју дати – питање је нашег умећа да владамо једном од највећих уметности – *уметношћу говора*. Рецитовање, пак, у говорној уметности има посебно место. Рецитаторска секција може у своме раду у великој мери да уђе у тајне ове уметности и да обезбеди креативно испољавање и развијање младих – њихове маште, мисли, осећања и многих позитивних особина, воље и карактера.

У том циљу се предлаже следећи модел плана и програма рада:

1. Формирање секције: упознавање са задацима и циљевима;
2. Усвајање плана рада, плана јавних наступа; избор носилаца актива
- 3./4. Чиниоци изражајног казивања: правилан изговор гласова и речи – вежбе
- 5/6. Акцентске вежбе
- 7/8. Вежбе интонације и вежбе интензитета (јачине) гласа
9. Обрада једне изабране песме или текста
- 10/11. Читачка проба (рад за столом)

- 12. Паузе у рецитовању. Понављање и рефрени
- 13/14. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
- 15/16. Избор и анализа садржаја за наступ поводом **ДАНА СВЕТОГ САВЕ**
- 17. Увежбавање садржаја за наступ
- 18. Увежбавање садржаја за наступ
- 19. Увежбавање садржаја за наступ

- 20. Генерална проба пред наступ
- 21. Генерална проба пред наступ
- 22./23. Слушање снимка радио – драме или рецитала
- 24. Упознавање говорне уметности
- 25/26. Сусрет са истакнутим књижевником или глумцем
- 27. Припрема за такмичење у рецитовању
- 28. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
- 29. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
- 30. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
- 31. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
- 32./33. Такмичење у рецитовању
- 34/35. Гледање позоришног дела
- 36. Разматрање извештаја о раду секције. Предлог чланова секције за похвале и награде

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

- 1. Формирање секције
- 2. Доношење плана рада за наредну школску годину
- 3. Ревизија новог текста
- 4. Подела улога
- 5. Читачка проба
- 6. Читачка проба
- 7. Вежбе акцента и паузе

8. Вежбе покрета и гестова
9. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
10. Груписање лица и ствари на сцени
11. Сценске радње
12. Костими и маске
13. Звучни и други ефекти
14. Увежбавање припремљеног текста
15. Припреме за школску свечаност
16. Постављање декора
17. Распоредна проба
18. Проба пред наступ
19. Генерална проба пред наступ
20. Анализа учешћа на претходној свечаности
21. Ревизија новог текста
22. Подела улога
23. Увежбавање припремљеног текста
24. Читачка проба
25. Читачка проба
26. Вежбе акцента и паузе
27. Вежбе покрета и гестова
28. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
29. Израда и постављање декора
30. Звучни и други ефекти
31. Груписање лица и ствари на сцени
32. Завршно увежбавање пред наступ
33. Распоредна проба
34. Проба пред наступ
35. Генерална проба
36. Анализа рада секције на крају школске године

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

Циљеви организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су:

- омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља,
- оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и треће - подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.
- Очекивани ефекти квалитетног рада секције су:
 1. за ученике узраста од 6 до 9 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као пешаци,
 2. за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и
 3. за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера или мотокултиватора.
- Секција је организована за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда
- Секција ће имати помоћ и подршку локалне полиције и локалног ауто-мото клуба, односно пословне јединице АМСС.
- Секција би своје активности финансирала од добровољно прикупљене чланарине, чија би се висина, начин евидентирања и коришћења регулисали посебним упутством од стране Министарства просвете и спорта.
- Додатну помоћ и подршку у реализацији саобраћајних секција школама би пружио Тим за планирање, припрему и спровођење активности и мера у области саобраћајне културе и безбедног понашања предшколске и школске деце у Србији, односно одговарајући, слични тимови у локалним срединама, у чији рад би непосредно били укључени и наставници – руководиоци секција.

Укупан број часова предвиђених за рад секције износи 36.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНА РАДА САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ

тема	садржај рада	метод рада
А Пешак у саобраћају	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2,3 Основна правила кретања пешака 4,5. „Како долазим у школу?“	1,2и3. Разговор са члановима Секције 4,5. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима

тема	садржај рада	метод рада
Б Прелазак и кретање пешака коловозом	6,7. Правила - прелазак пешака преко коловоза 8,9. Правила - кретање пешака по коловозу	6,7,8,9. Разговор са члановима Секције
В Саобраћајни знаци	10,11. Изглед и значења знакова 12,13,14.Правила поступања по саобраћајним знацима	10,11,12,13,14. Групна израда макета саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
Г Саобраћајна култура и безбедност	15,16. Искуства саобраћајне полиције	15,16. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
Д Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	17,18. Техничка израда елемената полигона 19,20. Постављање полигона	17,18,. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 19,20. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
Ђ Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	21,22. Техничка израда елемената полигона 23,24. Постављање полигона	21,22. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 23,24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
Е Практичне вежбе на полигонима I	25,26,27,28,29,30. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25,26,27,28,29,30. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
Ж „Саобраћајна патрола“	31,32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	31,32. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције

тема	садржај рада	метод рада
З Практичне вежбе на полигонима II	33,34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	33,34. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
И Школско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	35,36. Припрема и организација такмичења	35,36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

ХОРСКА СЕКЦИЈА

Циљ слободних наставних активности јесте да ученици прикажу своја групна и индивидуална достигнућа из додатне музичке наставе на школским и другим приредбама и такмичењима

ХОР

- Формирање и разврставање по гласовима
- Објашњавање хорске литературе
- Упевавање хора, техничке вежбе
- Увежбавање хорских деоница по гласовима
- Увежбавање хорских деоница заједно
- Постављање хора, заједничке пробе, наступи

ХОР – одабране композиције

- Химна „Боже правде“ – Д.Јенко
- Химна Светом Сави
- „Растко“ – Војислав Илић-текст
- „На светог Саву“ – Вацлав Хорејшек
- „Празнично јутро“ – Влад.Р. Ђорђевић
- „Милешевка“

- „Ја сам млада Српкиња“ – К.Станковић
- „Ој Србијо“ – В.Шистек
- „Српкиња“ – И.Бајић
- „Ој, бадњаче, бадњаче“ – народна из Србије
- „Људи ликујте“ – народна црквена
- „Српкињица једна мала“
- „Нек' свуд љубав с'ја“ – Из Белгије
- „Тамо далеко“ – песма из балканских ратова
- „Ој ,јесенске дуге ноћи“ – староградска (варошка)
- „Кад сам синоћ овде била“ – староградска (варошка)
- „Косовски божури“
- „Ој Косово, Косово, земљо моја вољена“
- „Жубор вода жуборила“
- „Густа ми магла паднала“

СПОРТСКА СЕКЦИЈА – ОДБОЈКА

БРОЈ	САДРЖАЈ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Број часова
1.	Одбијање лопте прстима из различитих положаја без и преко мреже	2
2.	Одбијање лопте чекићем из различитих положаја без и преко мреже	2
3.	Одбијање лопте наизменично прсти-чекић без и преко мреже	2
4.	Сервирање и пријем сервиса:	
	Тенис сервис и техника пријема	2
	Флот сервис и техника пријема	2
	Скок или смеч сервис и техника пријема	2

5.	Техника дизања и смечирања лопте у одбојци:	
	Дизање са земље, смеч из првог реда: пенал и висока лопта на крај	2
	Дизање у скоку, смеч из првог реда: пенал и висока лопта на крај	2
6.	Техника блокирања лопте и смечирање:	
	Индивидуални и двојни блок, смеч из првог реда	2
	Спајање тројног блока, смеч из првог реда са одбраном поља	2
7.	Смечирање из другог реда: „Пајп“ и „Корекција“	2
8.	Комбинације дизања на мрежи и смечирање и блокирање истих:	
	„Рус“ „Бугарин“ „Кореја“ „Дупли пенал“	2
9.	Индивидуална и колективна тактика у нападу и одбрани у систему 5:1	2
10.	Игра уз примену колективне тактике одбране и напада и правила игре	10
11.	Одигравање Окружног првенства, Одељенског првенства и пријатељских утакмица	

СПОРТСКА СЕКЦИЈА - ФУДБАЛ

	ПЛАН РАДА			
	СЕКЦИЈЕ ЗА ФУДБАЛ			
Час	Наставна јединица	Обуч	Увезж	Утврђ
1	Окупљање ученика, формирање две екипе			1
2	Техника вођења, додавања и пријема лопте у месту	1		
3	Техника вођења, додавања и пријема лопте у месту		1	
4	Додавање и пријем лопте у кретању	1		
5	Вођење лопте, дриблинг леви и десни	1		
6	Вођење лопте, дриблинг леви и десни		1	
7	Ударац лопте пуним рисом, спољашним делом стопала	1		
8	Ударац лопте пуним рисом, спољашним делом стопала		1	1
9	Ударац лопте главом, убацивање лопте у игру	1		
10	Ударац лопте главом, убацивање лопте у игру		1	
11	Рад по групама, бекови, крила, центарфор	1		
12	Рад по групама, бекови, крила, центарфор		1	
13	Дриблинзи и финте	1		

14	Дриблинзи и финте		1	
15	Игра један на један гол са преузимањем играча	1		
16	Игра један на један гол са преузимањем играча		1	
17	Игра један на један са преузимањем играча, провера			1
18	Шутерски тренинг	1		
19	Шутерски тренинг		1	
20	Игра у нападу, убацивање лопте по крилу	1		
21	Игра у нападу, убацивање лопте по крилу		1	
22	Контранапад	1		
23	Контранапад, преко центра	1		
24	Контранапад, преко центра и крила	1		
25	Контранапад, преко центра и крила		1	1
26	Дриблинзи и финте, одбрана	1		
27	Дриблинзи и финте, одбрана		1	
28	Увезбавање пређених елемената кроз игру			1
29	Увезбавање пређених елемената кроз игру, правила			1

30	Пресинг игра на пола терена	1		
31	Шутерски тренинг, рад са голманом	1		
32	Шутерски тренинг, рад са голманом		1	
33	Шутерски тренинг		1	1
34	Игра на два гола уз примену правила		1	
35	Игра на два гола са измешаним екипама (м + ж)	1		
36	Игра на два гола са измешаним екипама (м + ж)		1	1

РИБОЛОВАЧКА СЕКЦИЈА

Циљ секције: Стварање и развијање интересовања и љубави према риболовном спорту, природи, развијању другарства, свести о потреби заштите и очувања животне средине, очувању и заштити рибљег фонда, организовању спортских сусрета риболоваца основношколског узраста.

Редни број	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВЕ РИБОЛОВА	16
2.	ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ	10
3.	ТАКМИЧЕЊЕ	10
УКУПНО		36